

UE chce zapewnić osobom niewidomym szerszy dostęp do książek

Nowe rozporządzenie mające ułatwić szerszy dostęp do książek osobom niewidomym i słabowidzącym zostało 10 maja nieoficjalnie zaakceptowane przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej. Do najważniejszych postanowień, które powinny zostać wkrótce oficjalnie zatwierdzone przez Parlament i Radę, należą:

- szybkie przekazywanie kopii tekstów niezbędnych do produkcji książek dla niewidomych;
- łatwiejszy dostęp do książek o specjalnym formacie pochodzących z zagranicy;
- możliwe wynagrodzenie dla wydawnictw.

Przyjęte propozycje mają zapewnić osobom niewidomym i słabowidzącym, lub mającym inne problemy uniemożliwiające swobodne czytanie tekstu drukowanego - łatwiejszy dostęp do książek, magazynów, gazet lub artykułów muzycznych poprzez wydanie ich także pismem Braille'a, czy też w formie audiobooków, bądź wydań wielkoformatowych.

Negocjatorzy PE i RUE zgodzili się w kilku kwestiach:

1. **Wyjątki dotyczące praw autorskich** - niewidomi i organizacje zrzeszające ludzi mających problemy ze wzrokiem nie będą musiały więcej prosić o pozwolenie właścicieli praw autorskich na przygotowanie książek w formacie odpowiednim dla niewidomych.
2. **Usprawnienie obiegu transgranicznego** - niewidomi będą mieli większy dostęp do publikacji pochodzących z terenu Unii Europejskiej, a także z państw, które podpisały Traktat w Marrakeszu (o ułatwieniu dostępu do opublikowanych utworów drukowanych osobom niewidomym, słabowidzącym i innym niepełnosprawnym). Negocjatorzy Parlamentu Europejskiego wynegocjowali, że tego typu wydania nie będą musiały przechodzić tzw. kontroli dostępności handlowej.
3. **Opcjonalna rekompensata** - Państwa członkowskie UE będą mogły ustanowić schemat rekompensat finansowych dla wydawców, którzy zdecydują się wydać swoje publikacje również w formatach przeznaczonych dla osób niewidomych i słabowidzących.

Komentarz:

Posel-sprawozdawca PE Max Andersson (Grupa Zielonych/Wolne Przymierze Europejskie) powiedział z tej okazji: *Jestem niezwykle szczęśliwy, że osiągnęliśmy kompromis w kwestii sprawniejszego transgranicznego obiegu publikacji przeznaczonych dla osób niewidomych lub słabowidzących. Teraz ważne jest, żeby jak najszybciej przejść do ratyfikacji tego porozumienia. Wtedy Unia Europejska będzie mogła dołączyć do krajów, które już podpisały Traktat z Marrakeszu. Czas, żeby ułatwić osobom z problemami ze wzrokiem dostęp do książek i prasy.*

Kolejne kroki

Opracowane porozumienie musi być teraz formalnie zaakceptowane przez Komisję Prawną PE, cały Parlament Europejski na sesji plenarnej oraz przez Radę Unii Europejskiej. Projekt ma zostać poddany pod głosowanie w lipcu.

Kilka faktów

Europejska Unia Niewidomych szacuje, że w Europie mieszka obecnie ponad 30 mln osób niewidomych lub słabowidzących, Natomiast według Światowej Unii Niewidomych na świecie jest ich około 285

milionów! I choć statystycznie odsetek książek w formatach dostępnych dla niewidomych i słabowidzących waha się w granicach 7-20%, to jednak w krajach rozwijających się sięga zaledwie 1%.

Źródło: Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego w Polsce